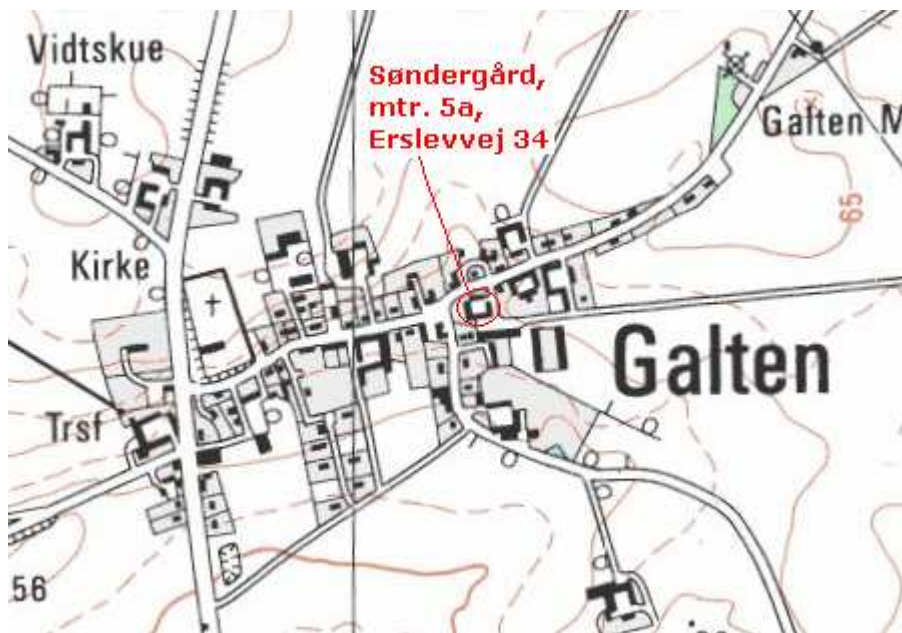

Ejendoms historie for Søndergård, Erslevvej 34, Galten

Når man køre fra Hadsten ad den gamle hovedvej nordpå mod Randers kommer man efter et par kilometer til landsbyen (Nørre) Galten. Ved Galten kirke drejer man til højre, og efter et par hundrede meter kommer man til landsbyens gamle centrum. Lige hvor vejen deler sig i mod Hadbjerg og Erslev ligger en firelænget gård som nu kaldes Søndergård. Her har Piilgaard-slægten haft sæde igennem næsten 130 år, og 4 generationer, i perioden 1770 til 1898, hvor den sælges ud af slægtens eje.

Galten nuværende udseende med Søndergård markeret:

Nuværende udseende af Søndergård pr. 15.4.2003:

Stuehus. facade mod nord

Stuehus, set inde fra gårdspladsen

Længe mod syd med vognport

Længe mod øst

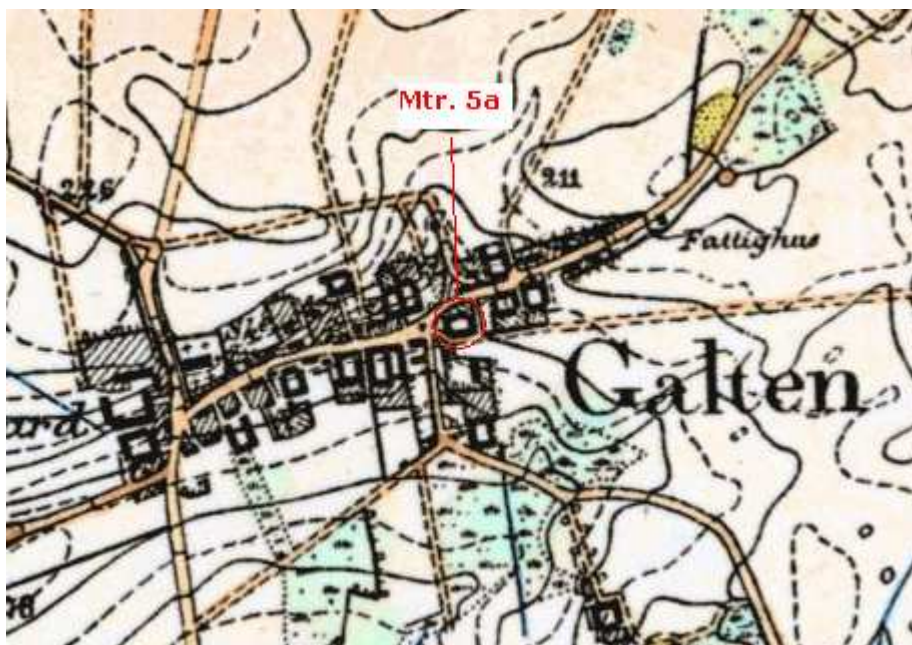

Vognporten mod syd. På billedet ses Grethe Pilgaard Nielsen, gift Vinther [35] foran sin morfars, Peder Nielsen Piilgaard ("Sams"), fødehjem.

Det nuværende stuehus er opført i 1875 i mursten, og har et boligareal på 164 m². De tre længer, der tidligere var gårdens stald og lade, er også opført i 1875 i kampesten. Den nuværende Søndergård er altså opført mens gården var i Piilgaard-slægtens eje.

Som det fremgår af skiftet efter Birthe Pedersdatters død i 1780, så var den oprindelige gård et traditionelt bindingsværk med stråtag, og sandsynligvis som det var almindeligt dengang, uden muret/støbt sokkel og med lerklinede vægge.

Men selvom bygningerne ikke er de samme som oprindeligt, så er placeringen og udformningen af gården den samme. Det fremgår tydeligt af nedenstående kort over Galten by fra midten af 1800-tallet, der viser en firlænget gård på samme matrikel og samme sted den nuværende Søndergård:

Søndergårds fæstere og ejere:

1735: Peder Sørensen Ginnerup
1770: Hans Pedersen Piilgaard
1817: Peder Hansen Piilgaard
1832: Rasmus Pedersen Rold
1854: Niels Pedersen Piilgaard
1867: Carl Andreas Pedersen Seerup
1867: Laurs Thomsen Elgaard
1888: Birthe Pedersdatter
1890: Peder Nielsen Piilgaard, "P-Pilgaard" (Niels og Birthes søn)
1898: Jens Peder Nielsen
1899: Knud Christensen Knudsen
1913: Niels Enevold Jensen
1913: Eli Braad Nielsen
1956: Dan Secher
1993: Søren Ladefoged Nielsen

relation til slægten:

(gifter sig med gårdens datter, Birthe)
(overtager gården efter sin far Hans)
(gifter sig med Peders enke, Kirsten)
(Peder og Kirstens søn)
(gifter sig med Niels enke, Birthe)
(gifter sig med Carls enke, Birthe)
(overtager selv garden efter Carls død)

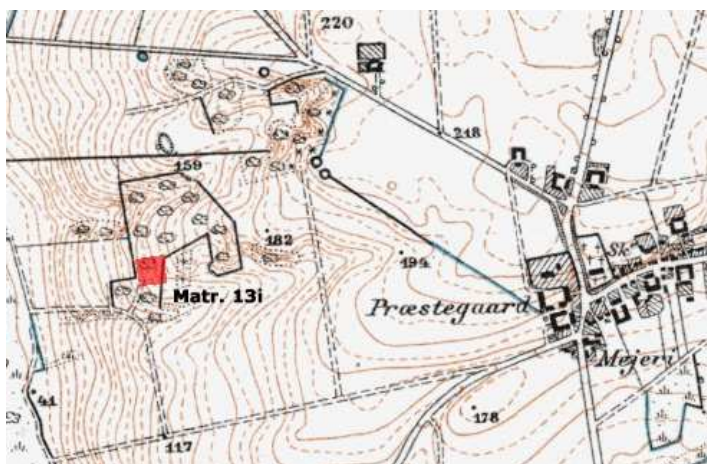
Spøgeri på Søndergård

I det sydvestlige hjørne af Søndergård var der en dør ind til stalden som altid gik op om natten. Lige meget hvor omhyggeligt den blev lukket så stod den åben næste dags morgen. Der blev forsøgt forskellige ting for at få opklaret mysteriet, som fx at strø sand foran døren, men lige meget hjalp det. På et tidspunkt besluttede familien at nu skulle mysteriet opklares. Der blev derfor arrangeret et bord og stole i nærheden af døren, måske i vognporten, hvor det var muligt at holde øje med døren. Planen var at de forsamlede personer,

herunder de to brødre P-Pilgaard og Sams, skulle overvåge døren den ganske nat. Det blev dog hurtigt lidt kedeligt, og da brødrene Pilgaard var ivrige kortspillere, blev der gjort klar til et slag kort. Til et godt slag kort hører også en brændevin eller to, men det er nok i nattens løb blevet til en del flere, for det endte med at de alle faldt i søvn. Næste morgen stod døren igen åben, og mysteriet forblev uopklaret. Så vidt det vides, går døren den dag i dag stadig op hver nat - og det skulle være ganske vist.

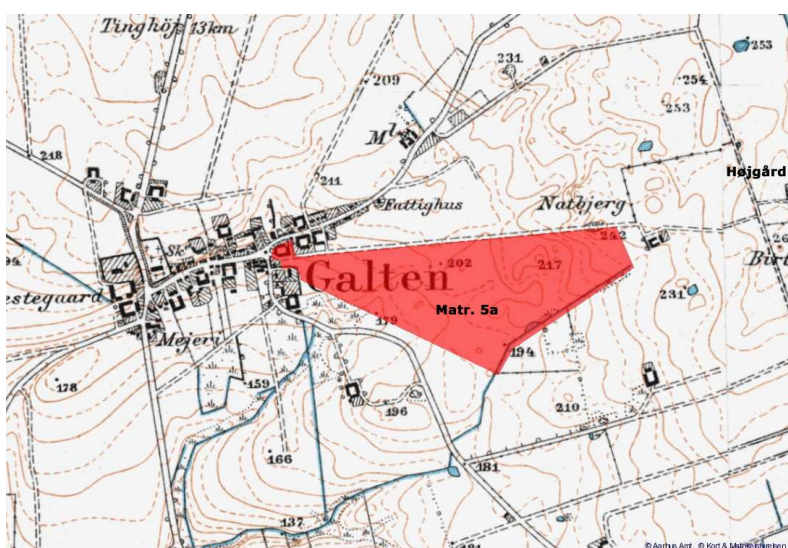
Jordbesiddelser i 1866

Af skiftet efter Niels Pedersen Piilgaard, der døde 4. august 1866, fremgår det at ejendommen bestod af selve gården beliggende på matr. 5a og en parcel matr. 13i. Denne parcel ligger som det kan ses på nedenstående kort vest for Galten og at dømme efter kortsignaturen så har der været tale om en skovparcel.

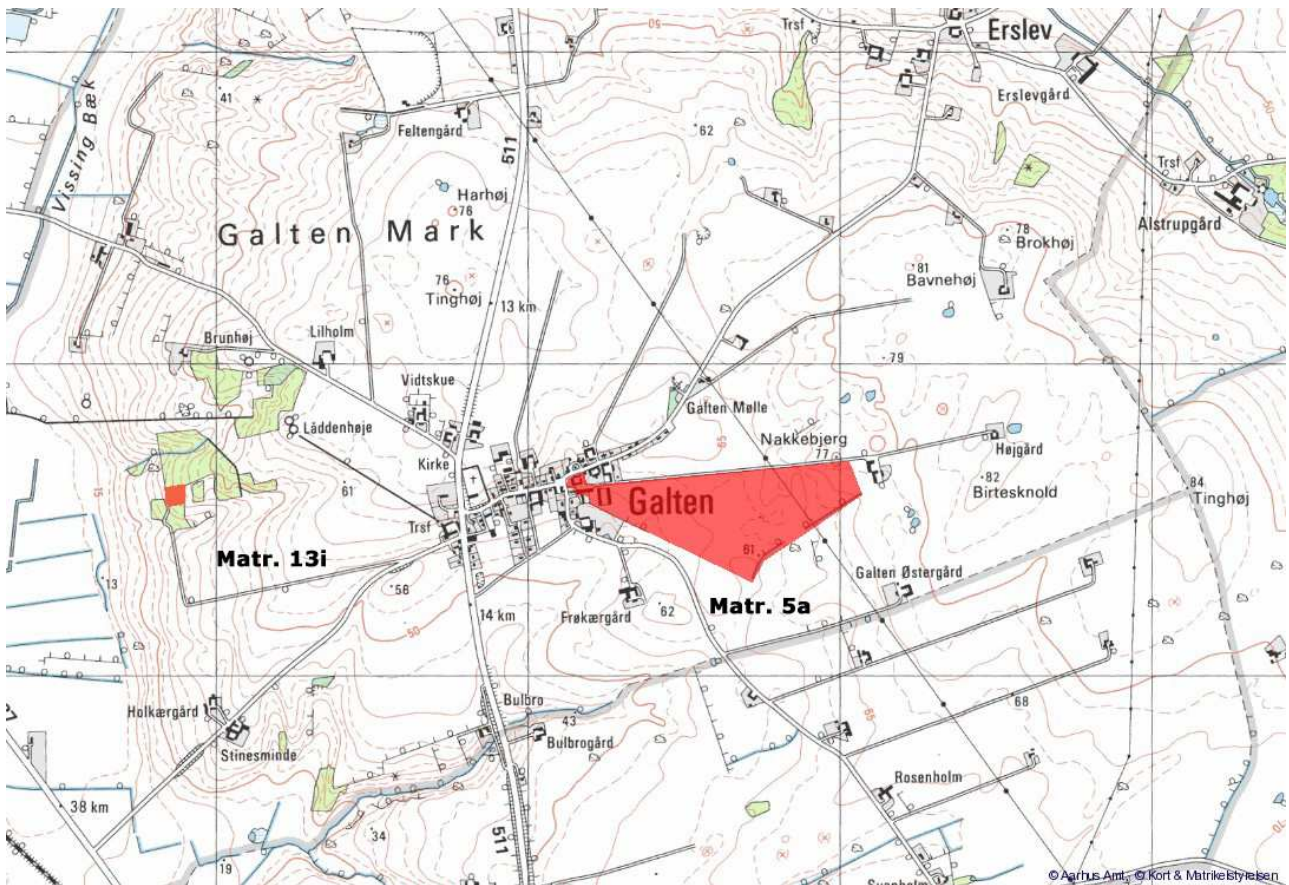
Udsnit af historisk kort over Galten sogn. Kortet kan ikke tidsfastsættes præcist, men de historiske kort er fremstillet i perioden 1842-1899. Da matrikelnumrsystemet er fastlagt i 1844-matriklen, som for øvrigt stadig er gældende, er det med sikkerhed den viste parcel der tilhørte gården.

Udstrækningen af hovedmatriklen 5a var og er som vist i nedenstående historiske kort.

Søndergård med tilhørende jord, matr. 5a. Bemærk at Højgård lige kan skimtes helt til højre. På dette kort ses også tydeligt den tidligere vejføring til Højgård.

På næste side er vist et nutidigt kort over matr. 5a og 13i.

Matr. 13i tilhører ikke i dag Søndergård, men det gør til gengæld 5n, 7g og 54c:

